

Miljoenen voor stimulering en compensatie

Windpark Fryslân biedt provincie kans om zelf aan het stuur te zitten

De regering in Den Haag heeft het Friese deel van het IJsselmeer onder de Afsluitdijk in haar *Structuurvisie Wind op Land* van eind maart 2014 definitief aangewezen als een geschikte plek voor een groot windmolenpark. Alle reden voor projectdirecteur Anne de Groot van Windpark Fryslân om enthousiast te zijn, zou je denken. Maar De Groot blijft nuchter. ‘Dit is inderdaad heel goed nieuws. We hopen nu ook de provincie en de bewoners van Friesland verder voor onze plannen te winnen’.

Begrip voor zorgen

De positieve beslissing van de regering over Windpark Fryslân staat niet op zichzelf. Eind februari nam ook de provincie Friesland het beoogde Windpark Fryslân op in haar ruimtelijke plannen voor windenergie. Niet iedereen is daar even blij mee. Tijdens een hoorzitting van de Provinciale Staten uitten een aantal maatschappelijke organisaties en actiegroepen hun zorgen over deze plannen. De Groot heeft daar begrip voor. ‘Een windpark van deze omvang op deze plaats is nog niet eerder vertoond. Ik snap dat mensen daar bezorgd over zijn. We gaan daarom zorgvuldig en stap voor stap te werk’.

Hoe ziet het stappenplan voor Windpark Fryslân er uit?

‘Het ontwikkelen van zo’n windpark is een marathon. Ik kan de duizenden stappen die er voor nodig zijn in vijf fases indelen. De eerste fase betreft het onderzoek naar de meest geschikte locatie, het maken van een passend ontwerp en opname in de ruimtelijke plannen van de betrokken overheden. In de tweede fase maken we alle voor- en nadelen van het windpark zo goed mogelijk voor iedereen zichtbaar. Dat doen we in de milieueffectrapportage, die medio dit jaar tegelijk met de definitieve

vergunningaanvraag wordt gepubliceerd. In de derde fase gaan we de bouw en financiering voorbereiden en contracteren. In deze fase moeten alle afspraken over compensatie, participatie en sanering worden vastgelegd. In de vierde fase bouwen we het windpark overeenkomstig alle contractuele afspraken. In de vijfde fase start de productie en exploitatie van het windpark en dienen de voordelen van het windpark geplukt te worden en de mogelijke nadelen zo goed mogelijk gecompenseerd te worden’.

In de toekomst kijken

Bent u onder de indruk van de bezwaren die er gemaakt worden tegen het windpark?

‘Wij beseffen dat er met name bij kustbewoners en omwonenden zorg bestaat over onze plannen. Die zorg verdient alle aandacht. Om die reden hebben wij waarheidsgetrouwe fotomontages laten maken vanuit een aantal belangrijke zichtlocaties, die iedereen in staat stelt in de toekomst te kijken. Met een speciaal hiervoor ontwikkeld levensgroot panoramascherm kunnen we deze visualisaties ook levensecht in beeld brengen. We willen er daarnaast niet aan voorbij gaan dat er zorgen blijven bestaan over onze plannen en nadelige bijeffecten.

We spannen ons in om deze zoveel mogelijk te beperken en te compenseren. In de milieueffectrapportage, waaraan nu de laatste hand wordt gelegd, wordt hier uitvoerig over gerapporteerd.'

Draagvlak

U wilt een windpark voor Friesland worden? Wat bedoelt u daar mee?

'We hebben het windpark naar de provincie genoemd en daarmee gaven we een belangrijk signaal af. We kunnen genoeg stroom leveren voor alle Friese huishoudens. We willen dat zoveel mogelijk voordelen van het windpark in de provincie neerdalen. We zijn een antwoord op de eis van de provincie: meer windenergie met minder windmolens. We willen de provincie helpen bij de sanering van verouderde windmolens op land door deze op te nemen in ons windpark. Daarmee leveren we een belangrijke bijdrage aan het hele Friese landschap. En we hebben een ontwerp gemaakt dat past bij de monumentale Afsluitdijk.'

U hebt de provincie 49% van de aandelen aangeboden. Waarom doet u dat?

'De provincie heeft in haar beleidsstukken vastgelegd dat het draagvlak onder windenergie moet worden vergroot door een positieve bijdrage aan de lokale economie, door voorzieningen in de dorpen, door sanering van oude windturbines en door financiële participatie van inwoners. De initiatiefnemers van Windpark Fryslân ondersteunen dit ten volle. Maar de uitvoering van het saneringsbeleid vraagt een lange adem en de inzichten vanuit de gemeenschap over de inhoud van compensatie- en stimuleringsprogramma's kunnen gaandeweg wijzigen. Als de overheid zelf de fondsen heeft, kan ze op een democratische wijze vorm geven aan die programma's.'

Is het wel logisch dat de overheid risicovol investeert in een windpark?

'In het verleden was de overheid zelf eigenaar van energiebedrijven. Dat deed ze omdat het algemeen belang er om vroeg. Ook de verst afgelegen boerderij moest over stroom kunnen beschikken, zelfs als dat economisch gezien niet uit kon. De overheid heeft bij de verkoop van haar energiebedrijven een mooie winst gemaakt. De NUON-gelden liggen nu bij de provincie op een zinvolle bestemming te wachten. Het is goed denkbaar dat de provincie die gelden met het oog op het algemeen belang nu tijdelijk in windenergie investeert.'

Omgevingsfonds

Wat kan de provincie met aandelen in Windpark Fryslân doen?

'Met haar participatie kan de provincie vele kanten op. De provincie kan aandelen de komende jaren aanbieden aan eigenaren die hun molens gedwongen moeten saneren. Ze kan de aandelen ook tegen een gunstige prijs doorverkopen aan inwoners van de provincie om hen direct te laten meeprofiteren van het windpark. Met verkoop van de aandelen kan ook een omgevingsfonds gefinancierd worden. En de provincie kan de aandelen natuurlijk aanhouden als jaarlijkse bron van inkomsten. Misschien kiest ze wel voor ook een combinatie van deze mogelijkheden.'

Om hoeveel geld gaat het?

'Dat kan ik zo niet zeggen. Hoe sneller de provincie instapt, hoe meer winst ze kan maken op haar deelneming. De provincie kan de aandelen op korte termijn verwerven met een korting op de objectief vast te stellen waarde. Ik schat dat de provincie met de middelen die haar ter beschikking staan langs deze weg enkele tientallen miljoenen euro's kan mobiliseren en ter beschikking kan krijgen voor sanering, voor stimulerings- en compensatieprogramma's en om haar

burgers mee te laten profiteren van het windpark.’

Heeft Windpark Fryslân deze steun van de provincie nodig?

‘Windpark Fryslân heeft geen participatie van de provincie nodig om tot stand te kunnen komen. Wij vinden deelname van de provincie wel een goede manier om de voordelen van het windpark in de provincie te laten neerdalen, de burgers er bij te betrekken en de economische kansen van het windpark verder te ontwikkelen. Wij zijn en blijven ten volle bereid die rol

zelf te vervullen. Maar bestuurlijk en democratisch gezien past deze opdracht misschien beter bij de overheid dan bij een private partij. De overheid is er specifiek op ingericht om maatschappelijke afwegingen te maken en het algemeen belang direct te dienen. Ze heeft daarvoor meer dan een energiebedrijf de kennis en mankracht in huis. Juist daarom bieden we de provincie en de provinciale en lokale politiek de gelegenheid hierbij zelf aan het stuur te zitten. Dat leidt in dit geval naar mijn stellige overtuiging tot meer opbrengst voor de Friese samenleving.’